

OMKIJKEN NAAR ELKAAR

In de Veghelse wijk Kloosterkwartier is een start gemaakt met Leefgoed; een opvallende woon- en leefomgeving. Dit project van Zenzo maatschappelijk vastgoed belooft namelijk het sociale hart van Veghel te worden.

In Veghel, tussen de plattegronden, krantenknipsels en een maquette van het Kloosterkwartier, vertelt conceptontwikkelaar Coen Hendriks (47) over de missie van Zenzo. 'Je kunt vastgoedontwikkeling zien als simpelweg stenen stapelen en verkopen voor de hoogste prijs, maar wij geloven in de kracht van sociale contacten. De maatschappij worstelt namelijk met eenzaamheid én met tweehonderdduizend onvervulde zorgvacatures. En dan moet de vergrijzing nog écht op gang komen.' Een absoluut onhoudbaar model, volgens Coen. Maar als je doelgroepen mengt en het gebouwwontwerp daarop aanpast, faciliteer je volgens hem de toevallige ontmoet-

ting. 'Dat doen we bij alle projecten van Zenzo, waardoor we mantelzorg en vrijwilligerswerk stimuleren. Eigenlijk werken we met onze projecten aan kleine dorpen, waar naar elkaar wordt omgekeken.' Met een kantoor in Houten, Veghel en Groningen opereert Zenzo niet alleen in Noord-Brabant, maar door heel Nederland. In Amersfoort bijvoorbeeld, werd in 2016 Hart van Vathorst opgeleverd, een gebouw met twee zorginstellingen, een kindercentrum, een kerk en een restaurant.

Kloosterkwartier

Dan naar Veghel. Wie door de prachtige kloostertuin van de Zusters Franciscanessen loopt, voelt de indrukwekkende geschiedenis van het klooster. Hier leefden en vervulden de zusters ruim 175 jaar hun maatschappelijke taak voor Veghel en omgeving. Door natuurlijke leegloop kwamen de afgelopen decennia steeds meer gebouwen leeg te staan. En dus werd het tijd om dit gebied een nieuwe impuls te geven. Het

eerste gesprek in 2016, met de laatst overgebleven Veghelse zusters, herinnert Coen zich nog goed. 'Wij vroegen: wat willen jullie nalaten aan Veghel? Gelukkig zagen ze in dat ze zich ook na hun aardse leven kunnen blijven inzetten voor mensen met minder geluk.' Wat volgde was Leefgoed Veghel, een concept waarbij Veghelaren en organisaties meer voor zichzelf en voor elkaar doen. Elf partijen tekenden voor de samenwerking. 'We willen een leefomgeving creëren waarin Veghelaren kunnen wonen, (be)leven, werken en leren', vertelt Coen. De start is in het Kloosterkwartier en inmiddels vind je op het terrein appartementen voor jongeren in het autismespectrum, een kinderdagopvang, een ontmoetingscentrum, tafeltennisvereniging, toneelschool, yogaclub, biljartvereniging en een wasserij. Op dit moment wonen er 360 mensen op het terrein. De komende vier jaar wordt nog uitgetrokken voor de bouw van appartementen, variërend van (sociale) huur tot koopappartementen in verschillende segmenten. Coen: 'Het Kloosterkwartier kent naast alle faciliteiten, verschillende in- en uitgangen waar bewoners en bezoekers elkaars pad kruisen en de eerste contacten kunnen ontstaan. Ook is er een prachtig park om te wandelen.' In de delen die al bewoond zijn, wordt volop naar elkaar omgekeken. Letterlijk. 'De jongeren lezen bijvoorbeeld voor bij de kinderdagopvang. En de bewoners van gebouw Oost hebben onlangs samen het openbaar groen aangepakt rondom hun appartementencomplex. De jongste bewoner is 32 en de oudste 90. Laatst zag ik ze ook samen rondlopen op een festival hier in Veghel. Missie geslaagd, toch?' Het ministerie gebruikt het Kloosterkwartier inmiddels als voorbeeldproject en ook vanuit Brussel is er regelmatig belangstelling.

Woonreis

Door de sterke sociale en inclusieve leefomgeving willen veel bewoners nu al nooit meer weg. Precies dat onderstreept Coen in gesprekken met mensen die de beslissing van kleiner wonen nog moeten maken. 'Een woonreis in

een wat latere levensfase is best een moeilijk proces. Je gaat van een groot naar een kleiner huis en moet vaak afscheid nemen van spullen. Maar als je de toegevoegde waarde uitlegt, verandert er vaak iets. Senioren kunnen hier namelijk lang zelfstandig blijven wonen, door alle diensten om hen heen. En onderschat het ons-kent-onsgevoel niet, waar voor elkaar gezorgd wordt. Dat is pas fijn oud worden.' Dat naar elkaar omkijken door vrijwilligers en mantelzorgers, hoe krijgt Zenzo dat voor elkaar? 'Door te luisteren naar mensen', onderstreept Coen. 'Als een idee voor herbestemming van onderaf komt, is het altijd robuust en heb je vrijwel nooit problemen met draagvlak of met vrijwilligers.' Als voorbeeld noemt hij biljartvereniging Krijt op Tijd. 'De ruimte is helemaal met vrijwilligers opgeknapt. Het is nu volgens ons de mooiste biljartvereniging van Brabant.' Ad van Dongen (79) is daar voorzitter en vrijwilliger: 'We zijn van 30 naar 64 leden gegaan sinds we hier zitten. Dat komt omdat mensen zich hier vrij voelen om naar binnen te lopen. En als de nieuwbouw af is, gaan we vast nog meer betekenen voor Leefgoed Veghel en het Kloosterkwartier. Je kunt hier dan altijd een kopje koffie drinken of een kaartje leggen. We gaan samen voor dat fijne gemeenschapsgevoel.' Alle (huidige en toekomstige) bewoners van het Kloosterkwartier hebben bewust nagedacht over wonen, leven en zorg. Moeten we dat niet allemaal doen? Coen: 'Heel ons leven zijn we druk met een carrière opbouwen. We schakelen soms zelfs coaches in. Maar als het gaat over wonen, leven en zorg laten we het ons nog vaak overkomen.' Volgens Coen kan zo'n woonreis ook een bewust proces zijn. 'Als je gelukkig oud wil worden, moet je erover nadenken wat je nodig hebt. Het antwoord is vaak: door onder de mensen te blijven en door voor elkaar te zorgen.' De ideale maatschappij, dat was al die tijd het leefgoed van de zusters. De cirkel is nu rond: opnieuw kijken Veghelaren op deze plek naar elkaar om, net als de zusters deden. ■

KBO is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de bovenstaande tekst.

Ad van Dongen (79) is vrijwilliger en voorzitter van biljartvereniging Krijt op Tijd, die op het Kloosterkwartier is gehuisvest. Hij is ook toekomstig bewoner. Over anderhalf jaar is zijn appartement klaar.

Joke van Lieshout - van Aarle (70) woont samen met haar man in een appartement in de voormalige tuin van de zusters. Waar ze kan, helpt ze medebewoners om het leven wat aangenamer te maken.

'Als het gaat over wonen, leven en zorg, laten we het ons nog vaak overkomen'

Rabobank